

Comisiynydd
Plant Cymru
Children's
Commissioner
for Wales

Gwranddo. Cefnogi. Codi Llais.

Helo, fy enw i yw Rocio
Cifuentes a fi fydd
Comisiynydd Plant Cymru
o Ebrill 2022 tan Ebrill 2029.

Fy ngwaith i yw:

Cefnogi ti i ddysgu mwy am dy hawliau.

Gwranddo ar beth sy'n bwysig i ti.

Cynghori ti, a'r rheiny sy'n gofalu
amdanat ti, os wyt ti'n meddwl dy
fod di wedi dy drin yn annheg.

Dylanwadu ar eraill i sicrhau bod
bob plentyn yn derbyn eu hawliau.

Siarad i fyny drostot ti ar faterion
pwysig.

Dysgu mwy am hawliau

Os ydych yn berson ifanc neu'n
oedolyn sy'n gweithio gyda phobl
ifanc, mae gennym lawer o
adnoddau ar ein gwefan i'ch
helpu i ddysgu mwy am hawliau.
Gallwch hefyd ymuno ag un
o'n cynlluniau llysgenhadon;
mae cannoedd o ysgolion a
chlybiau ledled Cymru eisoes
yn rhan ohonynt.

DEALL EICH HAWLIAU

**Rhestr o hawliau sydd gan bob
plentyn a pherson ifanc yng
Nghymru ac ar draws y byd yw
Confensiwn y Cenhedloedd Unedig
ar Hawliau'r Plentyn, neu'r CCUHP.**

Erthygl 1:

Mae gan bawb o dan 18 oed yr hawliau yma.

Erthygl 2:

Mae gan bob plentyn yr hawliau yma waeth beth.
Dylai blant cael eu trin yn gyfartal.

Erthygl 3:

Dylai oedolion bob amser wneud yr hyn sydd orau i ti.

Erthygl 4:

Dylai'r Llywodraeth ofalu bod yr hawliau hyn ar gael
i bob plentyn a pherson ifanc.

Erthygl 5:

Dylai'r Llywodraeth barchu hawl dy deulu i dy helpu
i wybod am dy hawliau.

Erthygl 6:

Mae gennyt ti'r hawl i fywyd, i dyfu i fyny ac i
gyrraedd dy botensial llawn.

Erthygl 7:

Mae gennyt ti'r hawl i gael enw a chenedligrwydd.

Erthygl 8:

Mae gennyt ti'r hawl i hunaniaeth.

Erthygl 9:

Mae gennyt ti'r hawl i fod gyda dy rieni os mae
dyna sydd orau i ti.

Erthygl 10:

Mae gennyt ti'r hawl i weld dy deulu os ydynt yn
byw mewn gwlad arall.

Erthygl 11:

Mae gennyt ti'r hawl i beidio â chael dy gymryd
o'r wlad yn anghyfreithlon neu i gael dy gipio.

Erthygl 12:

Mae gennyt ti'r hawl i rywun wrando arnat ac
i gael dy gymryd o ddifri.

Erthygl 13:

Mae gennyt ti'r hawl i ddarganfod a rhannu
gwybodaeth ac i ddweud dy farn.

Erthygl 14:

Mae gennyt ti'r hawl i ymarfer dy grefydd dy
hun, cyhyd ac nad wyt ti'n atal pobl rhag derbyn
eu hawliau.

Erthygl 15:

Mae gennyt ti'r hawl i gwrdd â ffrindiau ac ymuno
â grwpiau.

Erthygl 16:

Mae gennyt ti'r hawl i breifatrwydd.

Erthygl 17:

Mae gennyt ti'r hawl i gael gwybodaeth onest,
ddealladwy gan y cyfryngau, cyhyd â bod e'n ddiogel.

Erthygl 18:

Mae gennyt ti'r hawl i gael dy fagu gan y 2 riant,
os yw'n bosib.

Erthygl 19:

Mae gennyt ti'r hawl i gael dy amddiffyn rhag cael
dy frifo neu dy drin yn wael.

Erthygl 20:

Mae gennyt ti'r hawl i dderbyn gofal priodol os
nad wyt ti'n gallu byw gyda dy deulu dy hun.

Erthygl 21:

Os nad wyt ti'n byw gyda dy rieni, mae gennyt
ti'r hawl i fyw yn y lle gorau i ti.

Erthygl 22:

Os wyt ti'n ffoadur (refugee), mae gennyt ti'r un
hawliau ag unrhyw blentyn arall yn y wlad.

Erthygl 23:

Os oes anabledd gyda ti, mae gennyt ti'r hawl i
dderbyn gofal a chefnogaeth arbennig er mwyn
i ti fedru byw bywyd llawn, annibynnol.

Erthygl 24:

Mae gennyt ti'r hawl i gael dŵr glân, bwyd
maethlon, amgylchedd glân a gofal iechyd da.

Erthygl 25:

Os nad wyt ti'n byw gyda dy deulu, mae gennyt ti'r
hawl i'r gofal rwyd ti'n derbyn i gael ei wirio'n rheolaidd.

Erthygl 26:

Mae gennyt ti'r hawl i gefnogaeth gan y Llywodraeth
os nad oes gan dy deulu ddigon o arian i fyw.

Erthygl 27:

Mae gennyt ti'r hawl i dŷ addas, bwyd a dillad.
Rhaid i lywodraethau helpu teuluoedd sy'n methu
fforddio darparu hyn.

Erthygl 28:

Mae gennyt ti'r hawl i gael addysg.

Erthygl 29:

Mae gennyt ti'r hawl i fod y gorau gallet fod.
Rhaid i addysg dy helpu i ddatblygu dy sgiliau
a dy ddoniau yn llawn.

Erthygl 30:

Mae gennyt ti'r hawl i siarad dy iaith dy hun a
dilyn ffordd dy deulu o fyw.

Erthygl 31:

Mae gennyt ti'r hawl i ymlacio a chwarae.

Erthygl 32:

Mae gennyt ti'r hawl i gael dy ddiogelu rhag
gwaiath sy'n beryglus.

Erthygl 33:

Mae gennyt ti'r hawl i gael dy ddiogelu rhag
cyffuriau peryglus.

Erthygl 34:

Ddylai neb gyffwrdd â ti mewn ffyrdd sy'n gwneud
i ti deimlo'n anghyfforddus, yn anniogel neu'n drist.

Erthygl 35:

Mae gennyt ti'r hawl i beidio â chael dy gipio,
dy werthu neu dy fasnachu.

Erthygl 36:

Mae gennyt ti'r hawl i gael dy gadw'n ddiogel
rhag pethau a allai niweidio dy ddatblygiad.

Erthygl 37:

Mae gennyt ti'r hawl i beidio â chael dy gosbi
mewn ffordd greulon neu sy'n brifo.

Erthygl 38:

Mae gennyt ti'r hawl i gael dy amddiffyn yn ystod
rhyfel ac i beidio ymladd yn y fyddin os wyt ti o dan 15.

Erthygl 39:

Mae gennyt ti'r hawl i help arbennig os wyt ti wedi
cael dy frifo neu dy gamdrin.

Erthygl 40:

Mae gennyt ti'r hawl i help cyfreithiol ac i gael dy drin yn
deg os wyt ti wedi cael dy gyhuddo o dorri'r gyfraith.

Erthygl 41:

Os yw cyfreithiau dy wlad yn dy amddiffyn yn well
na'r hawliau yn y rhestr yma, dylai'r cyfreithiau yna
aros yn eu lle.

Erthygl 42:

Rhaid i'r Llywodraeth roi gwybod i blant a
theuluoedd am hawliau plant.

Erthyglis 43-54:

Mae'r rhain yn trafod sut mae rhaid i oedolion a'r
Llywodraeth weithio gyda'i gilydd i wneud yn siŵr
bod pob plentyn yn derbyn eu hawliau.

Oes angen i ti drafod problem gyda ni?

Mae ein gwasanaeth Ymchwiliadau a Chyngor am ddim ac yn gyfrinachol. Mae yno i helpu ac i gefnogi plant a'u teuluoedd.

Cysyllta â ni i weld sut gallwn helpu:

Ffôn: 0808 801 1000 E-bost: cyngor@comisiynyddplant.cymru

Cysyllta â ni

Gwefan: www.comisiynyddplant.cymru

E-bost: post@comisiynyddplant.cymru

@complantcymru